

Rewolucja w kotłowniach – kiedy wymieniać piece CO

1 września bieżącego roku weszła w życie uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, oraz w sprawie ograniczeń stosowania niektórych paliw. Uchwała potocznie nazywana jest „antysmogową”, ponieważ jej wprowadzenie, zdaniem ekspertów, spowoduje eliminację zjawiska smogu i zmniejszenie ilości zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym

Witold Klimza, wicedyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach

Trzeba przyznać, że uchwała ma więcej zwolenników niż przeciwników, ale zdarzają się też głosy krytykujące wprowadzane zmiany. Podstawowym problemem podnoszonym przez krytykujących są... pieniądze. Dla niektórych problemem są pieniądze na wymianę pieca centralnego ogrzewania, dla innych zakaz stosowania najtańszych mułów i flotokonzentratów węglowych i wizja większych wydatków za ogrzewanie. Zwolennicy uchwały wskazują, że ze względu na złą jakość pieców CO oraz złą jakość spalanych paliw 97 % Polaków oddycha powietrzem uznawanym za szkodliwe dla zdrowia, a około 50 tysięcy z nas w ciągu roku umiera przedwcześnie. Dyskusja na temat uchwały antysmogowej trwa i trwać będzie, a 1 września nieuchronnie rozpoczął się czas zmian w kotłowniach.

Kogo „dotknie” uchwała antysmogowa?

Ograniczenia określone w uchwale dotyczą wszystkich użytkowników kotłów, pieców i kominków na paliwo stałe na terenie województwa śląskiego:

- mieszkańców i właścicieli budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych;
- prowadzących działalność gospodarczą wykorzystujących urządzenia o mocy do 1 MW;
- spółdzielnie i wspólnoty;
- samorządy lokalne.

Każdy mieszkaniec, osoba prowadząca działalność gospodarczą, mała spółka czy duże przedsiębiorstwo, używające do ogrzewania pomieszczeń urządzeń, w których spalane się paliwa stałe, podlegają uchwale antysmogowej i muszą poddawać się jej rygorom.

Paliwa, których nie wolno spalać

Od 1 września bieżącego roku nie wolno spalać:

- mułu i flotokonzentratu węglowego oraz paliw stałych z nich produkowanych;
- paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- biomasy – drewna, którego wilgotność przekracza 20%.

Zakaz ten obowiązuje podczas całego roku, również poza okresem grzewczym. Muły węglowe są odpadem powstającym podczas wzbogacania miałów węglowych, są drobnonaziarnistym materiałem o drobinach poniżej 1 mm. Flotokonzentrat to produkt powstający w wyniku wzbogacania mułów węglowych poprzez flotację pianową. Podczas spalania mułów i flotokonzentratów ilość powstającego i odprowadzanego do powietrza atmosferycznego pyłu jest 50-krotnie większa niż podczas spalania węgla kamiennego. Paliwa te oraz drobny miał węglowy powinny być spalane w instalacjach przemysłowych wyposażonych w systemy odpylające.

Zalecane paliwa stałe

W przypadku kotłów ręcznie zasilanych w paliwo zalecane jest spalanie:

- węgla kamiennego energetycznego (sortymenty grube i średnie, sortymenty miałowe z udziałem

Uchwała przewiduje, że do stycznia 2028 roku wszystkie kotły zostaną wymienione na urządzenia spełniające wymagania stawiane kotłom 5 klasy.

klasy 0-3 mm < 15% lub brykiety, paliwa niskoemisyjne po przeróbce termicznej oraz węgle antracytowe);

- drewna o wilgotności poniżej 20%.
- W przypadku kotłów z zasilaniem automatycznym zalecane jest spalanie:
- węgla kamiennego energetycznego (kwalifikowane paliwa węglowe na bazie sortymentów średnich lub miałowych, sortymenty średnie, brykiety oraz paliwa niskoemisyjne po przeróbce termicznej);
 - pelletu.

Piece, które wolno montować w nowych budynkach

Budynki oddawane do użytkowania po 1 września bieżącego roku, ogrzewane z zastosowaniem paliw sta-

łych, muszą być wyposażone w kotły centralnego ogrzewania spełniające wymagania stawiane kotłom 5 klasy po względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012. W przypadku kominków, pieców oraz innych urządzeń nazywanych „miejscowymi ogrzewaczami pomieszczeń”, w których spalane są paliwa stałe, urządzenia muszą spełniać wymogi tzw. ekoprojektu, zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej. Jakość urządzenia grzewczego musi być potwierdzona przez jednostkę posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji. Aktualnie na terenie Polski funkcjonują cztery instytuty i laboratoria posiadające takie uprawnienia (w Słupsku, Łodzi, Poznaniu oraz Zabrzu). Certyfikat zdobywa i dołącza wraz z instrukcją obsługi kotła pro-

ducent. W przypadku „miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń” informacja o spełnieniu wymogów rozporządzenia KE powinna być zamieszczona w instrukcji dla instalatorów i użytkowników urządzeń.

Co zrobić ze starymi kominkami?

Kominki eksploatowane przed 1 wrześniem bieżącego roku, te z „płaszczem wodnym” również, należy dostosować do wymagań określonych dla „miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń”, do wymogów „ekoprojektu” zgodnych z rozporządzeniem Komisji Europejskiej w terminie do końca 2022 roku. W tym przypadku nie ma konieczności wymiany kominków. Zapisy uchwały antysmogowej dopuszczają możliwość zastosowania urządzeń do redukcji emisji pyłów montowanych na kominach – elektrofiltrów.

Kiedy zmiany w istniejących kotłowniach?

Uchwała przewiduje, że do stycznia 2028 roku wszystkie kotły zostaną wymienione na urządzenia spełniające wymagania stawiane kotłom 5 klasy. Wymiana ma następować etapami, tak aby eliminować najstarsze i teoretycznie najgorsze kotły. Wymuszony harmonogram zmian przedstawia się następująco:

- do końca 2021 roku należy wymienić kotły, które w dniu wejścia w życie uchwały były eksploatowane przez okres dłuższy niż 10 lat od daty ich produkcji, oraz kotły, które nie posiadały tabliczki znamionowej;
- do końca 2023 roku należy wymienić kotły, które w dniu wejścia w życie uchwały były eksploatowane przez okres od 5 do 10 lat od daty ich produkcji;

- do końca 2025 roku należy wymienić kotły, które w dniu wejścia w życie uchwały były eksploatowane przez okres krótszy niż 5 lat od daty ich produkcji;
- do końca 2027 roku należy wymienić kotły, które w dniu wejścia w życie uchwały spełniały wymagania w określone dla kotłów klasy 3 lub klasy 4.

Okres eksploatacji – data produkcji używanego kotła CO w dniu 1 września 2017 r.	Termin, do kiedy kocioł CO powinien być wymieniony
• Kotły starsze niż 10 lat (wyprodukowane przed 01.09.2007 r.). • Kotły nieposiadające tabliczek znamionowych.	31 grudnia 2021 rok
Kotły eksploatowane przez ostatnie od 5 do 10 lat (wyprodukowane po 01.09.2007 r., a przed 01.09.2012 r.).	31 grudnia 2023 rok
Kotły eksploatowane przez ostatnie 5 lat (wyprodukowane po 01.09.2012 r.).	31 grudnia 2025 rok
Kotły, które w dniu 1 września 2017 r. (w dniu wejścia w życie uchwały) spełniały wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określone dla kotłów klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012.	31 grudnia 2027 rok

